

## Képviselő-testületi előterjesztés

2016. július 7.

**Tárgy:** „Pályázat benyújtása az Espersit Ház irodalmi gyűjteményének megújítására” tárgyú határozat módosítása

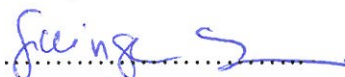
**Előterjesztő:** Farkas Éva Erzsébet polgármester

**Ügyiratszám:** 1/803-1/2016/I.

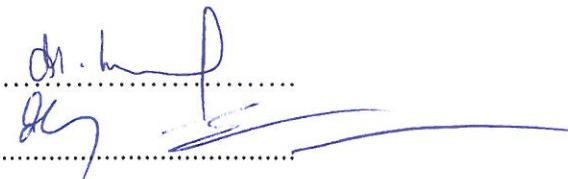
**Melléklet:** Szakmai koncepció

**Készítette:** Makói Polgármesteri Hivatal  
Innovációs és Városfejlesztési Iroda

**Témafelelős:** Gilinger Nándor



**Az előterjesztést látta:**

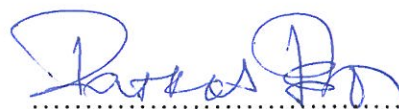


**Véleményezésre megküldve:** Ügyrendi és Pénzügyi Bizottság

**Törvényességi véleményezésre bemutatva:**

dr. Bálint-Hankóczy Beatrix  
dr. Bálint-Hankóczy Beatrix  
jegyző

**A napirend előterjesztőjének jóváhagyása:**



Farkas Éva Erzsébet  
polgármester



# MAKÓ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

Ikt.sz: 1/803-1/2016/I.

Üi.: Gilinger Nándor

## Előterjesztés

**Tárgy:** „Pályázat benyújtása az Espersit Ház irodalmi gyűjteményének megújítására” tárgyú határozat módosítása

**Melléklet:** Szakmai koncepció

**Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete**

## M a k ó

**Tisztelt Képviselő-testület!**

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2016. március 30. napján megtartott rendes testületi ülésén döntött pályázat benyújtásáról a „*Muzeális intézmények szakmai támogatása (Kubinyi Ágoston Program)*” című pályázati kiírás keretében. A pályázatban igényelt támogatás 35 millió Ft volt, melyhez 10%, azaz 3.500.000,- Ft önerő biztosítása volt szükséges. A Képviselő-testület a fenti határozatban erről döntött.

A pályázat 2016. április 7. napján benyújtásra került, majd 2016. április 15. napján hiánypótlás érkezett, melyben a pályázat kiírója jelezte, hogy a pályázati alcélt módosítani szükséges.

Fentiekre tekintettel, a hiánypótlás keretében a pályázati alcél módosításra került, az előterjesztés mellékletét képezi az a szakmai koncepció, melynek keretében a skanzenben található apátfalvi ház megújítása fog megvalósulni. Ebben a kategóriában azonban maximum 4 millió Ft-ra lehetett pályázni, 100%-os támogatási intenzitás mellett, vagyis a pályázat megvalósításához Makó Város Önkormányzatának önerőt nem kell biztosítania.

A 2016. június 27. napján született döntés értelmében a pályázat támogatásban részesült, a megítélt támogatás mértéke 3 millió Ft, 100%-os támogatási intenzitás mellett, önerő biztosítása nélkül.

**Tisztelt Képviselő-testület!**

A fentiekre tekintettel az alábbi határozati javaslatot terjesztem a Képviselő-testület elé:

### HATÁROZATI JAVASLAT

1. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a 117/2016. (III.30.) MÖKT h. számú határozat 2. pontjában lévő szöveg helyébe, az alábbi szöveg lép:

**„A pályázat forrásösszetétele:**

Év	Támogatás (100%)	Önerő (0%)	Összesen (Ft)
2016	3.000.000 Ft	0 Ft	3.000.000
Összesen (Ft)	3.000.000 Ft	0 Ft	3.000.000

„

2. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a 117/2016. (III.30.) MÖKT h. számú határozat 3. pontjában lévő szöveg helyébe, az alábbi szöveg lép:

„3. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri a jegyzőt, hogy sikeres pályázat esetén a pályázati támogatás összegét a költségvetési rendeleten vezesse át és kezelje elkülönítetten.”

3. A Képviselő-testület felkéri a jegyzőt a 117/2016. (III.30.) MÖKT h. számú határozatban elfogadott önerő visszavezetésére a Makó Város Önkormányzata 2016. évi költségvetéséről, módosításának és végrehajtásának rendjéről szóló 1/2016. (II.11.) önkormányzati rendelet „Makó Város Önkormányzata 2016. évi cél- és általános tartalékok” című 10. számú melléklet 2. sor Céltartalék - 2016. évi beruházási, fejlesztési tartalék sor tekintetében.

4. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert minden szükséges intézkedés megtételére.

5. A 117/2016. (III.30.) MÖKT h. számú határozat jelen módosítással nem érintett részei változatlanul hatályban vannak.

**Határidő:** azonnal, a 3. pont tekintetében soron következő rendeletmódosítás

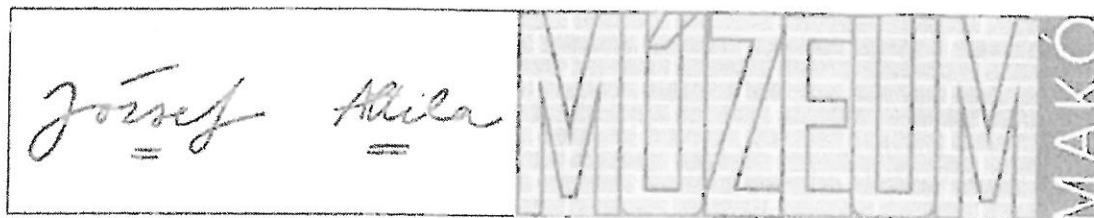
**Felelős:** polgármester, jegyző

**Erről értesítést kap:**

- Makó város polgármestere
- Makó város jegyzője
- Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Iroda
- Polgármesteri Hivatal Innovációs és Városfejlesztési Iroda
- Irattár

**M a k ó, 2016. július 5.**

  
**Farkas Éva Erzsébet**  
polgármester



## Pályázat a régi apátfalvi ház és a skanzenben található kis építmények revitalizációja, közművelődési koncepciója

### 1. Pályázati szándéknyilatkozat:

Makó Város Önkormányzatának fenntartásában működő József Attila Múzeum 117/2016.(03.30) MÖKT. határozata alapján pályázatot nyújt be a régi apátfalvi ház és a skanzenben található kis építmények felújítására. 2016-ban a Kubinyi Ágoston program kiírásában szerepelt tájházak megújítása, ebben az altémában pályázik a József Attila Múzeum.

#### 1.1. Pályázati témánk megjelölése:

Az apátfalvi ház és a kis építmények felújítása a skanzenünkben  
6900 Makó megyeház u 4.

#### 1.2. Az apátfalvi ház és a kis építmények története

A Múzeum udvarán helyet foglaló épületegyüttest (bár nem önálló szabadteri néprajzi múzeum) skanzennek nevezik, hiszen a tagas tér, a paraszti gazdaság épületei, valamint a kiállított gazdag néprajzi anyag alapján önálló, kerék egységnek tekinthető. A múzeum udvarában kialakított skanzenben a látogatók betekintést nyerhetnek a hagyományos ház belsejébe, ami Erdei Ferenc szülőházának rekonstruált mása. A konyhában a makói hagyma fajtát mutatják be, a helyiség belső részében, egy diorámában az egykori hagymapiacot villantja föl a kiállítás. A hátsó két helyiségben a sajátos makói hagymatermesztés munkamenete és eszközei tekinthetők meg. A látogatók egyaránt megismerhetik a hagyományos, népi hagymatermesztés folyamatait, de a gépesített hagymatermesztés technikáját is.

Az udvaron áll egy egysejtű, lapos tetejű putri, ami a Honvéd városrészben volt cigányputrik másolata, padlás nélküli, tapasztott vaskó.

Az ittele nem messze elhelyezett két szántalpas búzaskas Apátfalváról való. Ezen kis építmények mellett kis- és egy nagy hambárt találunk.

Az udvari skanzen részeként látható a Papós - Szilágyi-féle asztalosműhely is, különlegessége a betűjellel ellátott, 130 darabos profilgyalu készlet, amely egész Magyarországon egyedülálló. Az 1990-ig működött műhelyben közel 1000 tárgyat állítottak ki. A kovács- és bogárnárműhelyt az 1960-évekig használták; a kiállított tárgyak között fűrőgép, fűjtató, üllő-, kalapacs, kerékgyártó szerszámok, fűrők és az más ágya találhatóak.

A pályázatunk az egy olyan épületet érintene, amit már évek óta csak raktárként használunk. Ez volt az első épület, melyet még Dr. Tóth Ferenc építtetett a 80-as években. Egy teljes apátfalvi parasztházat készítettek, mely a hagyományos építkezés jegyeit viselte magán. Tiszta szoba, konyha, kamra részből állt, melyben a bubos kemence és az ún. oltár is.

Néprajzi gyűjteményünkben számos apátfalvi festett lada, pad, ágy, asztal, szék található. A jellegzetes fehér lyukhímzéses textilak gazdag tárháza van birtokunkban.

Azt gondolom, hogy a felújítás nagy mértékben segítené a Makó vonzáskörzetében lévő Apátfalva néprajzi kincseinek megőrzését.

A putri és a gabonás kasok felújítása sem várhat sokáig. A putri évek óta beázik, földet kell cserélni, a kasokon pedig jelenleg cserépfedő található, mely ezen kis építményeknek tájidege, eredetileg zsindely tetőjük voltak.

### **1.3. Az régi apátfalvi ház és a skanzenben található kis építmények revitalizációjának koncepciója**

A revitalizáció számunkra azt jelenti, hogy új élettel tudjuk megtölteni a régi apátfalvi házat. Kiállítóterem funkcióját visszaadva, gyűjteményünk értékes darabjait, így a nagyközönség előtt tudjuk tártani.

Egy korszerű a mai kor elvárásainak megfelelően átalakított kiállítás ismét vonzóvá, érdekessé válhat a látogatók számára.

Az elmúlt esztendőkből a nehéz anyagi helyzet miatt, állagmegóvási felújításokat csak kismértékben tudtunk megvalósítani, ezért az épületek olyan állapotban vannak, amelyben az állandó kiállítást biztonságosan működtetni nem lehetséges. A régi apátfalvi ház komplex felújítása nélkül, az állandó kiállítás teljes körű felújítása hasztalan lenne.

### **1.4. Az épület és az infrastrukturális rendszerek felújítása, és korszerűsítése**

A régi apátfalvi házat 1980-ban építették, az állandó kiállítás megnyitása előtt az épületet korszerűsítették az akkori elvárásoknak megfelelően. 10 évvel ezelőtt végeztek el rajta egy kisebb felújítást, de nem elegendőt. Az épület vízesedni kezdett, és megrogyott. A tetőszerkezete a



beázások miatt elkorhadt, és a kőműv is használhatatlan állapotba került. Éppen ezért a ház és a benne található kiállítást megszüntették. Ezek után raktarként hasznosítják. Az első ütemben az épületállag külső- és belsőépítészeti felújítása, az épület tetőszerkezete, nyílászárói korszerűsítése történne meg. A mai kor elvárása az épületek teljes akadálymentesítésére is szükséges lenne, melyre szintén ebben a fázisban kerülne sor.

A következő fázisban a putti és a kis építmények tetőszerkezetét cserélnék le.

### 1.5. A régi apátfalvi ház kiállításának megújítása

Terveink szerint a 2016-os évben párhuzamosan az épület felújításával a megújuló kiállítás részletes szakmai forgatókönyvét is elkészítenénk. Nem sokban térnek el, az eredeti forgatókönyvtől, de itt már nemcsak a József Attila Múzeum néprajzi gyűjtemények tárgyait, hanem a Börcsök Attila-féle külön gyűjtemény anyagát is felhasználnánk.

Az épületállag külső- és belsőépítészeti felújítást követően, az értékmegőrző megújulás jegyében, a felfedezés öröme a huszonegyedik századi szellemi és technikai eszközökkel, látogatóbarát módon tanácsos és érdekes megadni a közönségnek. Új múzeumpedagógiai foglalkozások, kreatív feladatsorok, „felfedezőút” interaktív keresések, legalább negy nyelvű multimédiás interaktív néprajzi-anyag bemutatása, az egyes kiállítószobákhoz tartozó digitális prezentációk elkészítése, a modern technikai eszközök alkalmazó hang- és világítástechnika, a múzeumi informatika alkalmazása teszi lehetővé a felhasználóbarát és látogatóbarát korszerűsítést. A régi apátfalvi ház kiállítása a korszerűsítés után az élménymegújítást keresők számára különösen érdekessé válna.

### 1.6. Általános hatások, célok, várható eredmények

A régi apátfalvi ház és a kis építmények felújítása, és majdan az állandó kiállításának korszerűsítése méltó emléket állít Apátfalva, mint legtávolabbi megmaradt néprajzi szigetként létező településnek.

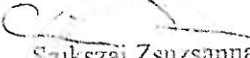
A fejlesztés egyik célja, hogy a növekvő nevelési-oktatási igényeket kielégítve minden korosztályt megszólítson, ennek érdekében új tematikákat kínáljon, kiemelt figyelemmel az óvodások, általános iskolások és a középiskolások életkori és ismeretszerzési sajátosságaira annak érdekében, hogy az összes korosztály a jelenleginél nagyobb mértékben és arányban rendszeres látogatóvá váljon a mako múzeumnak. A korosztályok bővítése mellett fontos fejlesztési cél, hogy a különféle fogyatékkal élő társadalmi csoportok, jelen esetben enyhén értelmi fogyatékos és vak gyermekek és fiatalok számára is hozzáférhetővé váljon a kiállítás.

A projekt várható eredményei közé tartozik az is, hogy erősödik a fiatalok körében a helytörténet, néprajz iránti érdeklődés és tárgyi tudás. ezzel a projekt elősegíti a helyi és a nemzeti értékek megbecsülését, fejleszti az egymás iránti tolerancia kialakításának, a párbeszédnek, a másság elfogadásának képességét.

Egy megújuló kiállítás a látogatószám emelkedését eredményezi, és a nagyközönség érdeklődését az új kiállítóhely felé tereli.

A szakmai és tudományos tét tehát igen nagy, hiszen jelen pályázatunk támogatása esetén töretlen marad a Makó és annak környékének szellemi, tárgyi értékek ápolása és megbecsülése.

Makó 2016. április 27..

  
Szikszai Zsuzsanna  
igazgató